

Duitsland gaat subsidies duurzame energie korten

Kabinet keurt energieplannen minister Gabriel goed

Achtergrond - 23 januari 2014

De nieuwe minister voor Economie en Energie, Sigmar Gabriel, heeft woensdag het kabinet achter zijn plannen voor hervorming van het energiebeleid gekregen. Hij wil snijden in de subsidies voor duurzame energie en hoopt zo de stijgende stroomprijzen te kunnen beteugelen. De maatregelen moeten nog deze zomer ingaan.

Kort na de ramp met de kerncentrale in het Japanse Fukushima in 2011, besloot Merkel - die toen nog samen met de liberalen regeerde - de Duitse kerncentrales de komende jaren te sluiten en krachtig in te zetten op energiebesparing en duurzame energie. Dat betekende een drastische omslag in beleid, niets minder dan een *Energiewende* (energieomslag).

Duitsland wil dat in 2022 alle kerncentrales gesloten zijn en 40 procent van de energie afkomstig is uit duurzame bronnen, zoals windmolens, zonnepanelen, biogas en aardwarmte. Ook worden op grote schaal gebouwen geïsoleerd. Een heffing op de energieprijs, die overigens al langer bestond, en de opbrengst van de CO2-emissiehandel worden gebruikt om de *Energiewende* te financieren.

Elektriciteitsnet

De meerderheid van de Duitse bevolking steunde de plannen. De industrie en zeker de energiebedrijven zagen - en zien - vooral veel beren op de weg. Het elektriciteitsnet moet drastisch worden aangepast, bijvoorbeeld om de energie van de windmolenparken in de Oostzee naar de industrie in het zuiden van Duitsland te krijgen. Ook moet het systeem pieken en dalen in de energieopwekking kunnen opvangen. Onenigheid in de regering van CDU/CSU en FDP zorgde dat de omslag aanvankelijk moeizaam op gang kwam.

De energieprijzen bleven ondertussen stijgen. Producenten van duurzame energie, ook particulieren die een zonnepaneel op hun dak hebben, kunnen hun stroom aan het net leveren en krijgen daar een nette vergoeding voor, 20 jaar gegarandeerd. Die terugleververgoeding, in het Duits *Einspeisevergütung* genoemd, wordt gefinancierd door een heffing op de energieprijs. Omdat er dankzij subsidies op de bouw de afgelopen jaren zoveel capaciteit aan duurzame energie is bijgekomen, is

de heffing op de prijs per kilowattuur ook sterk gestegen.

'Energiewende-Paradox'

Die hoge energierekening voor consumenten zorgt dat het draagvlak voor de *Energiewende* afkalft. Dat veel bedrijven van deze heffing zijn vrijgesteld draagt bij aan de onvrede. Ook voor de staatskas stijgen de kosten. Van de subsidies om de bouw van duurzame installaties te stimuleren wordt gretig gebruik gemaakt. Duitsland wekt nu al 25 procent van de energie duurzaam op. Tegelijk valt de opbrengst van de handel in CO₂-emissiecertificaten behoorlijk tegen. Dat komt onder meer doordat de Zuid-Europese landen door de crisis veel minder CO₂ uitstoten.

Hoewel de windmolenparken als paddenstoelen uit de grond schieten en zonnepanelen overal in het Duitse landschap op de daken glinsteren, werd in 2013 meer stroom opgewekt uit het vervuilende bruinkool dan in de afgelopen 20 jaar, omdat energiebedrijven daar het meest aan verdienen. Ook de steenkoolcentrales produceerden meer, terwijl de schonere gascentrales juist minder stroom opwekten. Daardoor heeft Duitsland ondanks de 25 procent duurzame energie in 2013 toch weer meer CO₂ uitgestoten. Dat wordt in Duitsland de *Energiewende-Paradox* genoemd.

Doorpakker Gabriel

Minister Gabriel (SPD), die bekend staat als een doorpakker, heeft nu aangekondigd de stimuleringswet voor duurzame energie, het Erneuerbare Energien Gesetz (EEG) flink te hervormen. Hij wil dat de subsidies op de bouw van windmolens, zonnepanelen en biogasinstallaties drastisch worden ingeperkt. Ook gaat de overheid hier meer sturen, door per energiesoort een maximumtoename aan capaciteit per jaar vast te leggen. De vaste vergoeding voor wie duurzame stroom levert wordt vanaf 2015 verlaagd. Gabriel wil de producenten stimuleren om zelf de markt op te gaan met hun energie.

Bedrijven worden in de nieuwe plannen veel minder vrijgesteld van heffingen. Daarmee komt Gabriel tegemoet aan kritiek uit Brussel op deze voordelen voor de Duitse industrie. Het zwaarder belasten van de grootverbruikers moet bovendien honderden miljoenen euro's opleveren. Duitse consumenten zullen zich in deze maatregel kunnen vinden. Zij hoeven dan niet meer het gevoel te hebben alleen voor de kosten te moeten opdraaien.

Consumentenorganisaties zijn blij met de ingrepen van Gabriel, meldde de *Süddeutsche Zeitung* 18 januari. "We verwachten dat door deze eerste hervorming de energieprijzen tot 2015 op z'n minst stabiel blijft, aldus

energieexpert Holger Krawinkel van de consumentenkoepelorganisatie
Bundesverband der Verbraucherzentralen.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/4/duitsland-gaat-subsidies-duurzame-energie-korten>